

ผลกระทบของความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

Effect of Computer Software Usage Ability on Job Efficiency of Certified Public Accountants in Thailand

อภิสิทธิ์ ไทยถาวร¹, วราพร เปรมพาณิชย์นุกุล², ขจิต ก้อนทอง³

Apisit Thaitavon¹, Varaporn Prempanichnukul², Khajit Konthong³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กับประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยจำนวน 121 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ t-test F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ซึ่งความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ ที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, ประสิทธิภาพการทำงาน, ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

¹ นิสิตระดับปริญญาโท, หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} อาจารย์, คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student of Accounting Program, Faculty of Accountancy and Management, Mahasarakham University.

^{2,3} Lecturer, Faculty of Accountancy and Management, Mahasarakham University.

Abstract

This research aimed to investigate the effect of computer software usage ability on job efficiency of certified public accountants in Thailand. Questionnaires were employed as a data collection instrument from 121 certified public accountants in Thailand. For the data analysis statistic techniques including t-test, F-test (ANOVA and MANOVA), multiple correlation, and multiple regression analysis are assigned. The computer software usage ability was treated as independent variable and relates to effects on job efficiency. The research results indicate that the computer software usage ability in computer software for auditing has a positive relationship and a positive effect on job efficiency. Therefore, certified public accountants methodology in Thailand can be applied as a guideline in computer software skill development for increasing the efficiency and effectiveness in operations.

Keywords : Computer Software Usage Ability, Job Efficiency, Certified Public Accountants

บทนำ

ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว องค์กรต่าง ๆ จึงได้นำเทคโนโลยีมาใช้มากยิ่งขึ้นหนึ่งในนั้นคือเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (Certified Public Accountants : CPA) และนักบัญชีต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบการทำงานที่เปลี่ยนไปและเพื่อยกระดับการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. 2555 : 2) ซึ่งคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการเป็นสื่อกลางให้กับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยได้ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการสอบบัญชีและเพิ่มความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันเนื่องจากคอมพิวเตอร์มีโปรแกรมมากมายที่สามารถใช้ในการสอบบัญชีได้ ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยสามารถนำโปรแกรมเหล่านั้นมาประยุกต์ให้เข้ากับงานของตนเอง รวมทั้งจะต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลายที่จะพัฒนาปรับปรุงระบบการ

ปฏิบัติของตนที่ทำอยู่ได้เป็นอย่างดี การรอบรู้ (Well-readed) เพียงทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเพียงอย่างเดียว ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลที่หลากหลายในยุคที่เต็มไปด้วยวิชาการใหม่ ๆ การจะทำการพัฒนาปรับปรุงระบบงานที่ทำอยู่ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการเรียนรู้ คิดค้นวิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานที่เพิ่มมากขึ้น (สุเนตร ธงยศ. 2549 : 3) ดังนั้น ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อตัวผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยและจะเป็นส่วนสำคัญให้มีการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้เกิดความสำเร็จ

การสอบบัญชี (Auditing) เป็นวิชาชีพที่มีความละเอียดรอบคอบสูงในการทำงานต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถความชำนาญในวิชาชีพเป็นพิเศษ และต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตลอดจนมีการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuing Professional Development : CPD) ทั้งต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามมรรยาทแห่งวิชาชีพอันเป็นสิ่งกำกับ

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพกับลูกค้า นายจ้าง ลูกจ้าง เพื่อนร่วมวิชาชีพ และประชาชนทั่วไป (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2554 : 5) ความต้องการบุคลากรในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง จากรูปแบบของความเป็นผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านในการปฏิบัติงาน ไปสู่ความต้องการ บุคลากรที่มีความรอบรู้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน ได้หลายอย่างพร้อม ๆ กัน (พิมพ์กานต์ ไชยสังข์. 2546 : 1) เช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่ต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลายที่จะพัฒนาปรับปรุง ระบบการปฏิบัติของตนที่ทำอยู่ได้เป็นอย่างดี การรอบรู้เพียงทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตน เพียงอย่างเดียว ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง ของข้อมูลที่หลากหลายในยุคที่เต็มไปด้วยวิชาการ ใหม่ ๆ การจะทำการพัฒนาปรับปรุงระบบงานที่ทำอยู่ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ คิดค้นวิธีการทำงานใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กร เพิ่มขึ้น (สุวเนตร ธงยศ. 2549 : 3) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยต้องทำความเข้าใจใน บัญชีจ่ายต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในการทำงาน (ยรรยง ธรรมธัชชารี. 2548 : 195) หากผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยเรียนรู้และมีความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม จะส่งผลให้มีการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ เกิดความสำเร็จ สามารถปรับปรุงงาน รวมถึงวิธี การทำงานและผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิด การเพิ่มคุณค่าของงาน (Value-added) ให้เกิดขึ้น อยู่ตลอดเวลา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544 : 31)

ความสามารถในการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ (Computer Software Usage Ability) เป็นทักษะ ความชำนาญ ความรู้ ด้านโปรแกรม

คอมพิวเตอร์ ที่สามารถนำมาใช้กับการทำงานด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสมและยังเป็น ทักษะความรู้ที่จำเป็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในประเทศไทย ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ บัญชี ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพการเรี ยนรู้ ทำให้ทั่วโลกพยายามใช้ประโยชน์จากโปรแกรม คอมพิวเตอร์อย่างกว้างขวาง เพื่อสร้างขีดความ สามารถในการใช้โปรแกรมและเพิ่มทักษะทางการ สอบบัญชี ส่งผลให้องค์กรต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญ ในการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ในการปฏิบัติงานภายในองค์กรเพื่อให้ได้คุณภาพ การสอบบัญชีที่มีความรวดเร็ว ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันต่อเวลา มีเนื้อหาสาระและรูปแบบตรงตาม ที่ต้องการ (กิตติ ภักดีวิวัฒนะกุล. 2547 : 6) การนำ โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ให้ประสบความสำเร็จ ได้นั้น จะต้องมีการเตรียมการ การวางแผนและ สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนั้น เพื่อให้ผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยมีความสามารถใน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะต้องประกอบด้วย ด้านเทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี (Computing Auditing Techniques) ด้านการใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี (Computer Software Audit) ด้านการใช้ข้อมูลทดสอบ (Test data) และด้านการตรวจสอบโปรแกรม (Program Monitoring) (คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการ ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบ บัญชี. 2548 : 98) หากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน ประเทศไทยมีความสามารถตามที่กล่าว จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นและ ช่วยในงานด้านการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพสูง ขึ้นด้วย

ประสิทธิภาพการทำงาน (Job Efficiency) เป็น การที่บุคคลมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้น ให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้การทำงานที่มีคุณภาพ หรือการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิด ประโยชน์สูงสุด สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง

คุณค่า ทัศนคติ มีความถูกต้อง สร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย เป็นการทำงานของบุคคลที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ใช้กลวิธีหรือเทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจ โดยสิ้นเปลืองต้นทุน ค่าใช้จ่าย พลังงาน และเวลาน้อยที่สุด บุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงานจะเป็นบุคคลที่มีความสุขและพอใจในการทำงาน พอใจที่จะเพิ่มพูนคุณภาพและปริมาณของผลงาน คิดค้น ดัดแปลงวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (สนใจ ลักษณะ. 2543 : 8) ตัวบ่งชี้ว่าผลการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยว่าดีหรือไม่ สามารถพิจารณาได้จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้ การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) การจัดหาและการใช้ปัจจัยทรัพยากร (Resource Supplying and Using) กระบวนการปฏิบัติงาน (Operational Processes) และความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) (สนใจ ลักษณะ. 2543 : 251-252) ดังนั้น สมรรถนะหลักของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย เป็นปัจจัยหลักในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชีเพื่อให้เกิดการนำคุณลักษณะทั้งในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งจำเป็นต้องการปฏิบัติงานในการสอบบัญชี ให้ประสบความสำเร็จ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานหรือไม่อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และประสิทธิภาพการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิด

จากความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

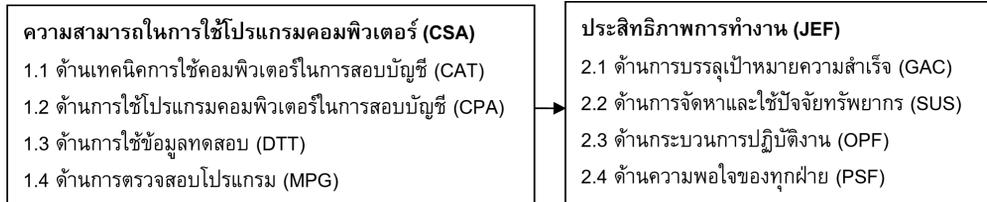
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กับประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย
4. เพื่อทดสอบผลกระทบของความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระและมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานที่เป็นตัวแปรตามโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้การสอบบัญชีสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และประสิทธิภาพการทำงาน

1. ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Software Usage Ability)

ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายถึง ทักษะ ความชำนาญ ความรู้ ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่สามารถนำมาใช้กับการทำงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสม โดยประยุกต์จากแนวคิดการประเมินความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบบัญชี (2548 : 98-135) ประกอบด้วย

1.1 ด้านเทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี (Computing Auditing Techniques) หมายถึง การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และระบบการจัดการฐานข้อมูลมาช่วยในการสอบบัญชี

1.2 ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี (Computer Program Audit) หมายถึง การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาช่วยในการตรวจสอบ การค้นหาข้อมูล การคำนวณต่างๆ เพื่อช่วยให้การสอบบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านการใช้ข้อมูลทดสอบ (Data Testing) หมายถึง การนำวิธีที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อใช้กับการประมวลแบบกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลทดสอบที่อยู่นอกการประมวลผลจริงของกิจกรรมการตรวจสอบ

1.4 ด้านการตรวจสอบโปรแกรม (Monitoring Program) หมายถึง ความสามารถของผู้ตรวจสอบในการตรวจสอบการทำงานของ

โปรแกรมว่ามีการทำงานได้อย่างถูกต้องหรือไม่ หรือมีข้อผิดพลาดตรงจุดใด เนื่องจากตัวโปรแกรมอาจถูกแทรกแซงโดยไวรัสได้

2. ประสิทธิภาพการทำงาน (Job Efficiency)

ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้การทำงานที่มีคุณภาพหรือการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ทันเวลา มีความถูกต้อง สร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย โดยประยุกต์จากแนวคิดการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของสมใจ ลักษณะ (2543 : 251-252) ประกอบด้วย

2.1 ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) หมายถึง การพิจารณาผลผลิต (Output) ของงานว่าตรงตามเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด

2.2 ด้านการจัดหาและการใช้ปัจจัยทรัพยากร (Supplying and Using Resource) หมายถึง การพิจารณาประสิทธิภาพของการจัดหาทรัพยากรในลักษณะที่มีเพียงพอสำหรับการทำงานตามแผนปฏิบัติและจัดสรรอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ให้การปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมาย

2.3 ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (Operational Processes) หมายถึง การทำงานที่มีขั้นตอน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่

ตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน การไหลเวียนส่งต่อของงาน การมีประสิทธิภาพของการทำงานที่ได้ครบถ้วน ใช้นเวลาน้อย ต้นทุนน้อย มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีช่วยปฏิบัติงาน บุคคลทำงานเต็มศักยภาพ

2.4 ด้านความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) หมายถึง ผลสำเร็จและผลของกระบวนการปฏิบัติที่นำมาใช้ซึ่งสร้างความพอใจต่อผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ กลุ่มคนที่สมควรพิจารณา คือ ลูกค้า ทีมบริหารองค์กร และพนักงาน

สมมุติฐานการวิจัย: ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน

วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 10,750 คน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2554 : เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 42) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ดำเนินการจัดส่งตั้งแต่ 30 กันยายน – 30 พฤศจิกายน 2555 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 121 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 30.25 เมื่อเทียบกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามมีอัตราตอบกลับเกินร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูล

ทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงาน ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.455 - 0.899 และประสิทธิภาพการทำงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.414 - 0.848 ซึ่งสอดคล้องกับ รังสรรค์ มณีเล็ก และคณะ (2546 : 35) ได้เสนอว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ต้องมีค่า 0.400 ขึ้นไป จึงจะถือว่ายอมรับได้ และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.873 - 0.917 และประสิทธิภาพการทำงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.701 - 0.911 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally และ Bernstein (1994) ได้เสนอว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ต้องมีค่า 0.700 ขึ้นไป จึงจะถือว่ายอมรับได้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ กับประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Job Efficiency (JEF)} = \beta_0 + \beta_1 \text{CAT} + \beta_2 \text{CPA} + \beta_3 \text{DTT} + \beta_4 \text{MPG} + \varepsilon$$

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ตัวแปร	JEF	CAT	CPA	DTT	MPG	VIF
$\bar{X}$	3.67	3.30	3.35	2.94	3.11	
S.D.	0.78	0.82	0.86	0.94	0.86	
JEF	-	0.675*	0.728*	0.616*	0.615*	
CAT		-	0.897*	0.782*	0.729*	5.604
CPA			-	0.787*	0.790*	6.453
DTT				-	0.825*	4.027
MPG					-	3.776

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ขึ้นได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระความสามารถในการใช้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีค่าตั้งแต่ 3.776 – 6.453 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006 : 585)

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย

ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (β_0)	1.411	0.215	6.568	0.000*
ด้านเทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี	0.079	0.142	0.557	0.579
ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี	0.494	0.144	3.442	0.001*
ด้านการใช้ข้อมูลทดสอบ	0.049	0.105	0.464	0.643
ด้านการตรวจสอบโปรแกรม	0.066	0.111	0.589	0.557

F = 33.605 p = 0.000 AdjR² = 0.521

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่าความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม เนื่องจาก ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันที่สูง องค์กรต่างๆ จึงได้นำเทคโนโลยีมาใช้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ที่บรรจุโปรแกรมที่ช่วยสนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผลงานที่ได้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันเวลาต่อการใช้งาน สามารถรับมือกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร พร้อมทั้งสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม (2551 : 25) กล่าวว่า การนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานบัญชีทำให้นักบัญชีเปลี่ยนไป เวลาที่เคยใช้ให้หมดไปอย่างมากกับงานประมวลผลข้อมูลหรือประมวลผลรายการค้า เช่น การลงรายการค้าในสมุดรายวันผ่านบัญชี และการจัดทำงบการเงินต่างๆ ซึ่งล้วนเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและแรงงานมาก เมื่อนำคอมพิวเตอร์มาใช้ ทำให้สามารถประมวลผลได้อย่างรวดเร็วและใช้แรงงานคนน้อยกว่า นักบัญชีจึงมีเวลากับหน้าที่อื่นที่ไม่ซ้ำซากแต่ปรับเปลี่ยนสร้างสรรค์กว่าเดิม เช่น นำเสนอข้อมูลหรือรายงานในรูปแบบลักษณะที่จะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจได้ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2548 : 96 - 101) กล่าวว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการตรวจสอบ เนื่องจาก ข้อมูลในระบบงานที่ประมวลผลด้วย

คอมพิวเตอร์ถูกจัดเก็บในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และหลักฐานที่เป็นเอกสารอ้างอิงที่เป็นกระดาษให้ตรวจสอบมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ขาดร่องรอยในการตรวจสอบ หนึ่ง การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชี (Using Computer assisted audit) ทำให้การตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และช่วยให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยสามารถทำรายการได้มากขึ้นด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต พุ่มโพธิ์สุวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดการข้อมูลต่าง ๆ ทำให้สามารถจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว การนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในหน่วยงาน ช่วยให้สามารถวางแผนธุรกิจได้สะดวกและรวดเร็ว สำหรับงานด้านบัญชีที่ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างมากต่อกิจการหรือหน่วยงาน เนื่องจากข้อมูลทางการบัญชีเป็นผลลัพธ์ที่ได้มาจากการดำเนินงานของกิจการ ถ้าหากกิจการไม่มีการวางแผนหรือการควบคุมจัดการทางการเงินและบัญชีที่ดีแล้ว มักจะพบว่ากิจการนั้นอาจล้มเหลวในการดำเนินงานก็เป็นได้

สรุปผลการวิจัย

ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยจึงควรพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาแนวโน้มเบื้องต้นของรายงานทางการเงิน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำกระดาษทำการ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคัดเลือกข้อมูลที่ต้องการตรวจสอบ และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบทานความถูกต้องเหมาะสมของมูลค่าของข้อมูลทางการเงินอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยผลกระทบของความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานไปปรับใช้ในกลุ่มผู้สอบบัญชีอื่นๆ เช่น ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างและได้ข้อมูลงานวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นจากผู้สอบบัญชีในประเทศไทย ควรมีการศึกษาตัวแปรแทรกอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน เช่น การพัฒนาตนเอง ความเป็นมืออาชีพ วัฒนธรรมการดำเนินงาน เป็นต้น รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อเป็นแนวทาง

ในการปรับปรุงแก้ไขให้ได้ตรงประเด็น และใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่ครอบคลุมก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการวิจัย

2. ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และประสิทธิภาพการทำงานไปประยุกต์ใช้ในการสอบบัญชี เพื่อให้การสอบบัญชีบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า ทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันเวลาต่อการใช้งาน สอดคล้องกับแผนการสอบบัญชีและเป้าหมายที่ผู้สอบบัญชีได้รับอนุญาตได้วางไว้ ส่งผลให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล. (2547). *ระบบสารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยเจริญการพิมพ์.
- คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบบัญชี. (2548). *การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบบัญชี*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช.
- จารุณี อภิวัดน์ไพศาล. (2555). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอเชีย ดิจิตอล การพิมพ์ จำกัด.
- ชลิต พุ่มโพธิ์สุวรรณ. (2542). *การแข่งขันของตลาดซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เขิงเอี่ยม. (2551). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒนา จำกัด.
- พิมพ์กานต์ ไชยสังข์. (2546). *สมรรถนะของพนักงานในบริษัทที่ศึกษาด้านบัญชีและการเงินแห่งหนึ่ง*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช. (2544). *เอกสารชุดวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช.
- ยรรยง ธรรมธัชอารี. (2548). *บริหารธุรกิจด้วยแนวคิดการบัญชี*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- รังสรรค์ มณีเล็ก, วรณดี แสงประทีปทอง, บุญศรี พรหมมาพันธุ์, บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, ทัศนีย์ ชาดีไทย, กัญญา ลินทรตันศิริกุล, กานดา พูนลาภทวี, ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, พิศเพลิน เขียวหวาน, จินตนา ธนวิบูลย์ชัย, ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์, สุจิตรา หังสพฤกษ์, นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม, เบญจภากรณ์ ไทธรรมานนท์, สุพักตร์ พิบูลย์, พิมพ์ สมใจ, ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. (2546). *การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2554). *รายชื่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต*. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2554 จาก www.fap.or.th
- สมใจ ลักษณะ. (2543). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการจัดการสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมใจ ลักษณะ. (2543). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานยุคใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุนทร ชงยศ. (2549). *ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางนวัตกรรมและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จขององค์การของบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. (2001). *Marketing Research*. New York: John Wiley and Sons.
- Black, K. (2006). *Business Statistics For Contemporary Decision Making*. USA: John Wiley and Sons.
- Nunnally, J.C. and Bernstein, I.H. (1994). *Psychometric theory*. New York: McGraw Hill.